

Sett ta' għodod għdid biex jappoġġja l-Programmi Nazzjonali kontra t-TB fl-UE u ż-ŻEE

Neradikaw it-TB sal-2030: x'jehtieg li jsir?

Id-data taċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard għall-2018 turi rati tan-notifiki tat-TB ta' 10.2 għal kull 100,000 fil-pajjiżi tal-Unjoni Ewropea (UE) u taż-Żona Ekonomika Ewropea (ŻEE).

Għalkemm ir-rati ilhom jonqsu gradwalment, jehtieg li tittiehed aktar azzjoni jekk irridu niksbu l-miri tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa (WHO) "End TB Strategy" (Strateġija għall-Eradikazzjoni tat-TB) sal-2030 - f'pajjiżi b'incidenza baxxa kif ukoll aktar għolja. Dan se jehtieg rispons robust u koerenti.

Hemm varjazzjonijiet sinifikanti rigward il-progress fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' pjanijiet u linji gwidi strateġiċi nazzjonali mal-UE u maż-ŻEE kollha. L-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa u xi stati membri Ewropej qabel kienu ppubblikaw sett ta' għodod, immirati biex jipprovdu approċċi metodoloġiċi biex jitfasslu pjanijiet strateġiċi nazzjonali. Madankollu, huma meħtieġa approċċi aktar immirati u ta' appoġġ li jinkludu għanijiet sodi u speċifiċi għall-kuntest Ewropew biex jappoġġjaw it-tweqqif.

Sabiex nappoġġjaw dan l-objettiv vitali, iproduċejna Sett ta' Għodod għal Strateġija Ewropea kontra t-TB, ikkummissjonata minn CHAFAEA, li hija liberament disponibbli u aċċessibbli għal kulhadd.

Sett ta' Għodod għal Strateġija kontra t-TB għall-Pajjiżi Ewropej

Is-Sett ta' Għodod jappoġġja l-iżvilupp jew it-titjib ta' pjan nazzjonali kontra t-TB billi jipprovdi gwida aġġornata dwar il-komponenti ewlenin ta' Pjan ta' Azzjoni kontra t-TB jew Strateġija kontra t-TB. Dan jikkonsolida l-evidenza u l-oninjoni esperti l-aktar riċenti ffokati fuq l-UE u ż-ŻEE mill-31 Stat Membru tal-UE u taż-ŻEE.

Iservi bħala strument prattiku għall-iżvilupp ta' Strateġiji kontra t-TB jew Pjanijiet ta' Azzjoni kontra t-TB speċifiċi għall-pajjiż u biex jiffaċilita l-implimentazzjoni ta' strateġija kontra t-TB billi jitfasslu fuq prinċipji mis-sett ta' għodod ġeneriku tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa li ġie ppubblikat qabel, l-Istrateġija Kollaborattiva kontra t-TB għall-Ingilterra u l-Pjan Nazzjonali kontra t-TB għan-Netherlands. Dan is-Sett ta' Għodod għal Strateġija kontra t-TB għandu l-mira li:

- Jipprovdi punt ta' referenza għal oqsma prijorarji speċifiċi għall-UE u għaž-ŻEE għal intervent biex jitjiebu l-kontroll u l-prevenzjoni tat-TB;
- Jappoġġja ppjanar fil-livell nazzjonali u allokkazzjoni tar-riżorsi abbażi ta' evidenza b'evalwazzjoni bejn il-pari u data primarja;
- Jipprovdi appoġġ biex jiġi mmobilizzat impenn f'livell għoli u biex jingagġa ma' gruppi ta' partijiet interessati

Kif tikseb u tuża l-kopja tiegħek tas-Sett ta' Għodod

Is-Sett ta' Għodod għal Strateġija Ewropea kontra t-TB huwa għodda prattika li hija mmirata għall-professionisti kollha li jaħdmu fil-qasam tat-TB, biex tingħata informazzjoni dwar l-iżvilupp ta' pjanijiet strateġiċi nazzjonali kontra t-TB u biex il-pajjiżi u l-Ewropa jaħdmu biex it-TB tiġi eradikata.

Huwa mistenni li s-Sett ta' Għodod se jiġi vvalidata aktar fil-kuntest Ewropew li tfassal għalih, pereżempju f'ambjenti li għandhom u ma għandhomx Pjan ta' Azzjoni kontra t-TB jew Strateġija kontra t-TB eżistenti, f'ambjenti ta' incidenza baxxa sa medja-għolja, u f'reġjuni li huma varjati geografikament (pereżempju f'ambjenti tal-UE tal-Lvant u tal-Punent/ŻEE). Huwa mistenni li s-Sett ta' Għodod jitnieda b'mod pilota f'ambjenti differenti.

Tista' tnizzel kopja tas-sett ta' għodod permezz tas-sit web tagħna e-detecttb.eu. Jekk jogħġbok ibgħat email lil dominik.zenner@ucl.ac.uk għal aktar informazzjoni.

Kif iproduċejna s-Sett ta' Għodod: il-proċess kollaborattiv

Il-proċess ta' żvilupp u l-kontenut tas-Sett ta' Għodod E-DETECT għal Strategija kontra t-TB iffoka fuq li tingħata prijorità lil oqsma ewlenin tal-kontroll tat-TB u gie msaħħa b'portafoll ta' evidenza, fi ħdan il-kuntest tal-UE u taż-ŻEE. Il-portafoll ta' evidenza kien jikkonsisti fi:

- Stharriġ pan-Ewropew ta' Pjanijiet ta' Kontroll tat-TB u Strategiji għat-TB nazzjonali, inkluż l-prijoritizzazzjoni ta' oqsma ta' azzjoni u ostakli għall-implimentazzjoni tal-interventi għall-kontroll u l-prevenzjoni tat-TB
- Evalwazzjoni sistematika ta' evalwazzjonijiet abbażi tal-evidenza għal interventi għall-kontroll u l-prevenzjoni tat-TB.
- Evalwazzjoni sistematika u sintesi tal-evidenza ta' ostakli u elementi abilitanti għall-implimentazzjoni ta' politiki, strategiji u linji gwida għall-kontroll u l-prevenzjoni tat-TB
- Opinjoni esperta minn rappreżentanti ta' programmi tal-UE u taż-ŻEE u punti fokali nazzjonali miksuba waqt laqgħa ta' Partijiet Interessati ewlenin, imlaqqgħin f'Ottubru 2018 f'Leiden, in-Netherlands, u djalogu ta' segwitu mal-partijiet interessati.

Ikkollaborajna ma' firxa wiesgħa ta' partijiet interessati inklużi l-Punti Fokali Nazzjonali uffiċjali u mexxejja ta' programmi ta' kontroll tat-TB mill-UE u miż-ŻEE kollha, mill-Kummissjoni Ewropea, miċ-Ċentru Ewropew għall-Prevenzjoni u l-Kontroll tal-Mard (ECDC), l-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa Ewropa, esperti tat-TB oħrajn u rappreżentanti tas-soċjetà ċivili, akkademiċi u s-settur mhux governattiv u tas-soċjetà ċivili.

Kif iproduċejna s-Sett ta' Għodod: Bini ta' kunsens u Sejbiet

Minkejja d-disponibbiltà tal-gwida metodoloġika tal-Organizzazzjoni Dinjija tas-Saħħa għall-iżvilupp ta' pjan strategiku nazzjonali mill-2015, sejbiet mill-istharrig pan-Ewropew tagħna identifikaw distakki sostanzjali fl-iżvilupp u l-implimentazzjoni tal-istrategija, billi 14 minn 31 stat membru tal-UE u taż-ŻEE ma kellhomx strategija għall-kontroll tat-TB fis-seħħ.

Wara li kkunsidraw is-sejbiet mill-portafoll ta' evidenza, l-esperti ftiehm fuq disa' komponenti ewlenin għal Pjan Nazzjonali kontra t-TB jew Strategija kontra t-TB:

- Li titqajjem kuxjenza tat-TB fost il-professionisti tas-saħħa u fornituri oħrajn
- Tilqim immirat tal-BCG
- Li jitjebu l-kura u l-prevenzjoni tat-TB rezistenti għal ħafna mediċini
- Traċċar tal-kuntatti
- Ġestjoni ta' koinfezzjoni HIV-TB
- Indirizzar tat-TB fi gruppi mhux moqdija kif suppost
- Skrinjar immirat għat-TB fi gruppi f'riskju għoli
- Sorveljanza u monitoraġġ
- Taħriġ u żvilupp ta' forza tax-xogħol speċjalista fit-TB

Minn dawn il-komponenti ewlenin, saret ħidma ulterjuri fuq tlieta minnhom, dawn kienu:

- Li titqajjem kuxjenza tat-TB fil-kura komunitarja u primarja
- Li jintlaħqu gruppi mhux moqdija kif suppost
- Skrinjar immirat għat-TB fi gruppi f'riskju għoli

Dawn l-oqsma ġew mistħarrġa ulterjorment mhux għaliex huma importanti aktar mill-komponenti ewlenin l-oħrajn iżda minħabba l-ostakli prattiċi biex jitwettqu. Dawn it-tliet komponenti, u soluzzjonijiet potenzjali, ġew diskussi fil-laqgħa ta' Ottubru 2018 f'Leiden u huma koperti f'aktar dettall fis-Sett ta' Għodod.

It-teħid ta' deċiżjonijiet dwar liema komponenti ewlenin għandhom jiġu inklużi fi strategija jew pjan ta' azzjoni nazzjonali għandu jiġi ggwidat mill-epidemjoloġija lokali u l-għarfien lokali tal-partijiet interessati tal-komunitajiet tagħhom. Fis-Sett ta' Għodod jiġu esplorati approċċi mmexxija mid-data li jużaw analiżi epidemjoloġika nazzjonali u sottonazzjonali ta' registri ta' każijiet tat-TB għal sorveljanza ta' rutina u sorveljanza aktar avvanzata.

ĊAĦDA: Il-kontenut ta' dan id-dokument jirrappreżenta l-fehma tal-awtur biss u huwa r-responsabbiltà unika tiegħu; ma jistax jiġi kkunsidrat li jirrifletti l-fehmiet tal-Kummissjoni Ewropea u/jew tal-Aġenzija Eżekuttiva għall-Konsumatur, is-Saħħa, l-Agricoltura u l-Ikel (CHAFEA) jew kwalunkwe korp ieħor tal-Unjoni Ewropea. Il-Kummissjoni Ewropea u l-Aġenzija ma jaċċettaw l-ebda responsabbiltà għal użu li jista' jsir tal-informazzjoni li fih.

